

PRAVILNIK O EDUKACIJI

Beogradskog psihoanalitičkog društva

UVODNE ODREDBE

Pravilnik o edukaciji za psihoanalitičara određuje neophodne postupke i procedure kao i tela odgovorna za sprovođenje edukacije za psihoanalitičara koja je uslov za prijem u članstvo u Beogradsko psihoanalitičko društvo (BPD) što znači i članstvo u Međunarodnom udruženju psihoanalitičara (*International Psychoanalytical Association – IPA*). Komitet za edukaciju (KE) je izabrano telo BPD koje funkcioniše u skladu sa Statutom BPD i Pravilnikom o upravljanju BPD radi organizovanja i sprovođenja svih radnji vezanih za edukaciju kandidata za zvanje psihoanalitičara.

BPD kao članica IPA prihvata minimalne uslove definisane Proceduralnim kodom IPA¹ za prijem i sprovođenje edukacije za psihoanalitičara kao i za prijem u članstvo IPA.

S obzirom na postojanje tri modela treninga BPD svoj pravilnik pravi u skladu sa Ajtingonovim (*Eitingon*) modelom.

Konceptualni osnov Ajtingonovog modela

Sledeći tekst je prerađena verzija preuzeta iz Proceduralnog koda IPA, poglavlje 29. Uslovi za kvalifikaciju i prijem u članstvo².

1. Teorijski osnov

Ajtingonov model se zasniva na trodelnom modelu edukacije: analiza, supervizije i didaktički teorijski elementi kroz kurseve i seminare. Da bi se postalo analitičar neophodno je proći ličnu analizu, didaktički kurikulum i supervizije analitičkog iskustva. Lična analiza je integralni deo edukacije i pod njenim je pokroviteljstvom, tj. u njoj je funkciji. Iskustvo u ličnoj analizi se posmatra kao povezano sa onim što bi kandidat trebao da bude spreman i sposoban da iskusi dok bude sprovodio analize.

2. Filozofija psihoanalitičke edukacije (uvođenje, osposobljavanje, završavanje)

Cilj analize je suočavanje sa odbrambenim strukturama, prevazilaženje otpora, prepoznavanje i analiziranje neurotskih transfera, infantilnog materijala, sticanje uverenja o primitivnim mentalnim stanjima, de-idealiziranje psihoanalitičara i psihoanalitičke profesije. To zahteva što je intenzivnije moguće unošenje u ličnu analizu, tj. 4-5 puta nedeljno.

¹ Procedural Code of IPA, koji se može naći na stranici: http://www.ipa.org.uk/en/About/Rules_and_Procedures/Procedural_Code/en/IPA/Procedural_Code/Procedural_Code.aspx?hkey=fd126b38-370e-4bc1-811a-35ad4007bf46

² Requirements for Qualification and Admission to Membership

Slično tome, kandidatovo iskustvo u sprovođenju analize treba da bude što je intenzivnije moguće, sa frekvencijom od 4-5 seansi nedeljno u radu sa klijentima pod supervizijom.

Sposobnost za kontinuiranu samoanalizu je idealni, željeni cilj. Kandidat treba da razvije postojanu smelost za samoanalizu.

Uslovi za uvođenje u psihoanalizu

Iako postoje numerički uslovi (tj. kvantitativni pokazatelji), pitanje je koliko su oni korisni za evaluaciju individualnog razvoja. Uslovi moraju biti više individualizovani. Najbolje sredstvo za procenu spremnosti za postizanje zvanja psihoanalitičar je kolektivno mišljenje supervizora. U Evropi kao uslov za uvođenje u psihoanalizu se traži prikaz slučaja određenom telu koje obavlja procenu i odlučuje o ispunjavanju uslova za kvalifikaciju u zvanje.

3. Psihoanalitički proces u osnovi procesa edukacije

Lična (trening) analiza treba da prati i da se preklopi sa kontrolnim slučajevima. No s obzirom na pravilo ne-izveštavanja, trajanje analize se ne kontroliše. Mnogi Instituti traže da se zabeleži kada je analiza okončana ili prekinuta.

4. Širina naspram dubine izučavanja teorijskih radova

Široko izučavanje teorije podrazumeva izučavanje što većeg broja različitih psihoanalitičkih teorija i pravaca, što se smatra poželjnim u nekim institutima, dok drugi smatraju da je to odraz rascepa u institucijama i može da vodi fragmentaciji i konfuziji. Izgleda da postoji široko slaganje oko poželjnosti da srž teorije čini Frojdova teorija konflikta, a da se ostale teorije uvode kasnije.

5. Pitanja moći, autoriteta i autorizacije

Autoritet se prepušta Komitetu za edukaciju u različitom stepenu ali sa tendencijom porasta predstavljanja kandidata. Status i moć trening analitičara su široko raširena tema i predmet diskusija. Smatra se da status trening analitičara ne treba da bude doživotni status ili postignuće već funkcija.

SELEKCIJA ZA PRIJEM U EDUKACIJU

A. Minimalni zahtevi prema Proceduralnom kodu IPA

Uslovi za prijavljivanje za edukaciju iz psihoanalize:

- univerzitetna diploma u skladu sa zakonom,
- osoba zadovoljava zakonske zahteve za klinički rad,
- osoba treba da predstavi dokaze o integritetu, poštenju, zrelosti, fleksibilnosti i sposobnosti za samoposmatranje.

Procedura selekcije:

- minimum dva (po Ajtingonu tri) odvojena intervjua sa dva (tri) različita analitičara koji čine Komisiju za prijem,
- grupa kojoj je data odgovornost donosi odluku, mora imati više članova od broja ljudi koji su obavili intervjua, po Ajtingonu:
 - Komisija za prijem diskutuje izveštaje o intervjuiima sa prijavljenim osobama,
 - predlog se šalje Komitetu za edukaciju koji donosi konačnu odluku.

Nijedna odluka o selekciji se ne može doneti na osnovu bilo kog pojedinca ili grupe koja nema zvanično dodeljenu odgovornost za to.

Nakon odluke o prijemu u edukaciju osoba se prihvata samo ukoliko se složi da neće sprovoditi analize niti će se predstavljati kao psihoanalitičar do trenutka kada dobije zvanično odobrenje.

B. Procedura selekcije u BPD

1. Osoba koja se prijavljuje elektronskom poštom šalje sledeću dokumentaciju na adresu Udruženja BPD (belgradepsysoc@outlook.com):

- CV
- skenirana diploma,
- molba za prijem u edukaciju za psihoanalitičara.

Pravo prijavljivanja imaju osobe sa diplomom lekara, psihologa, specijalnog edukatora, pedagoga, andragoga i socijalnog radnika.

Za sve osobe koje prođu prijem obavezan je kurs iz psihopatologije sem za specijaliste psihijatre i kliničke psihologe.

Svim kandidatima koji su primljeni u edukaciju a nemaju dovoljno kliničkog iskustva obezbediće se potreban broj sati opserverskog staža na odgovarajućim klinikama.

2. Komitet za edukaciju (KE) određuje tri intervjua iz redova (trening analitičara) TA koji obavljaju intervjua sa osobom koja se prijavila. Prilikom sprovođenja intervjua TA se oslanjaju na Uputstvo za sprovođenje intervjua za selekciju.

3. Nakon obavljenog intervjua intervjueri pišu izveštaj u skladu sa preporukama datim u Uputstvu za sprovođenje intervjua za selekciju i dostavljaju ga Predsedniku KE.

4. Predsednik KE saziva sastanak KE sa intervjuerima na kojem se diskutuju izveštaji,

5. KE donosi konačnu odluku o prijemu,

6. KE bira TA koji će saopštiti odluku. Uz pozitivnu odluku kandidat mora da potpiše izjavu da neće sprovoditi analize niti koristiti naziv psihoanalitičar dok ne dobije

zvanično odobrenje za to. Negativna odluka se saopštava na način i u skladu sa predlozima KE. Ona može biti konačna, kada se smatra da kandidat nije podoban za poziv psihoanalitičara, ili privremena, kada se kandidatu predlaže da se ponovo prijavi nakon što stekne dodatno životno iskustvo.

C. Procedura rukovanja dokumentacijom:

1. dokumentaciju čine: dokumentacija osobe koja se prijavila (CV, molba, skenirana diploma, ostale potvrde), izveštaji intervjua iz Komiteta za prijem, odluka KE, potpisana Izjava kandidata, izveštaj osobe o intervjuu na kojem je saopštena negativna odluka, elektronski karton kandidata,

2. dokumenta u elektronskoj i/ili pisanoj formi se čuvaju na dva mesta:

a. Sekretar KE čuva sva dokumenta,

b. Sekretar KE deo dokumentacije koji nije poverljiv šalje sekretaru BPD za čuvanje u elektronskoj datoteci (laptop Udruženja), a to su sledeća dokumenta: CV, molba, skenirana diploma, potvrde odluka KE, skenirana potpisana Izjava kandidata, izveštaj osobe o intervjuu na kojem je saopštena negativna odluka, elektronski karton kandidata.

PSIHOANALIZA

A. Minimalni zahtevi prema Proceduralnom kodu IPA

Osoba prihvaćena u edukaciju započinje analizu kod trening analitičara. Analiza se odvija 4-5 puta nedeljno u trajanju od 45-50 minuta sve do njenog završetka. Cilj analize je da pomogne kandidatu da dostigne visok stepen karakterne stabilnosti, otvorenosti, fleksibilnosti, zrelosti, te da razvije sposobnosti neophodne za održavanje otvorenog i kreativnog psihoanalitičkog pristupa. Analiza je privatna i poverljiva stvar.

Poželjno je da se analiza započne određeno vreme pre započinjanja teorijskih seminara. Analiza bi idealno trebala da se preklopi sa supervizijama dva slučaja.

Trening analitičar obaveštava Komitet za edukaciju o datumima početka i završetka analize.

B. Procedura vezana za ličnu (trening) psihoanalizu u BPD

Nakon odluke o prijemu u edukaciju za psihoanalitičara Predsednik KE dostavlja kandidatu Kurikulum o edukaciji BPD i spisak trening analitičara i njihove kontakte. Kandidat se javlja za analizu trening analitičaru po vlastitom izboru. Trening analitičar šalje obaveštenje da je analiza započela, obaveštava ako je došlo do privremenih prekida, i obaveštava o završetku analize. Sve ostale informacije su

poverljive i ne mogu se deliti sa bilo kojim telom ili pojedincem, u Udruženju ili van njega.

C. Procedura rukovanja dokumentacijom:

Izveštaji o početku, prekidima i završetku analize se čuvaju u posebnom fajlu a sekretar KE ga unosi u Lični karton edukacije (LKE) koji se šalje i sekretaru BPD.

KURSEVI I SEMINARI

A. Minimalni zahtevi prema Proceduralnom kodu IPA

Kursevi i seminari moraju da sadrže sledeće:

- a. diskusije tekstova Sigmunda Freuda i ostale psihoanalitičke literature koja pokriva teorijske pojmove, kliničke probleme i tehnike psihoanalize,
- b. diskusije na osnovu kliničkog iskustva, i
- c. diskusije principa etike koji se odnose na sve IPA članove i kandidate a nabrojani su u Proceduralnom kodu IPA³.

Didaktički kurikulum čini serija seminara u periodu od četiri ili pet godina sa minimumom 450 sati. Kurikulum uobičajeno sadrži sledeće teme:

1. Psihoanalitička situacija i tehnika
2. Psihoanalitičke teorije
3. Psihopatologija
4. Razvoj
5. Kontinuirani seminari sa slučajevima i kliničke konferencije
6. Izborni seminari

B. Procedura vezana za pohađanje kurseva i seminara u BPD

Kandidat otpočinje teorijske seminara nakon godinu dana trening analize.

Didaktički kurikulum BPD:

- Frojdove teorije
- Razvoj
- Psihoanalitička situacija
- Psihoanalitička tehnika
- Psihoanalitičke teorije
- Etički seminar

³ Pcedural Code – Ethical Principles and Procedures, pod Principom 2B 'For All Psychoanalysts and Candidates'.

- Psihopatologija
- Narcizam i seksualnost
- Klinički seminari, odnosno prezentacije slučajeva u grupi (kontinuirano)
- Izborni seminari
- Kliničke konferencije

Svaki seminar traje 16 nedelja sem Kliničkih konferencija i Izbornih seminara. Obavezni seminari su do rednog broja 8. Prvih osam su teorijski seminari, a deveti je klinički seminar u minimalnom trajanju dve godine. Potrebno je da svaki kandidat završi bar jedan izborni seminar.

Svaki član BPD može da predloži izborni seminar koji odobrava Savet TA. Odobreni seminari se unose u Kurikulum o edukaciji BPD.

C. Procedura rukovanja dokumentacijom:

Voditelji seminara dostavljaju Sekretaru KE izveštaj nakon završenog seminara koji sadrži vreme održavanja, program, listu učesnika kao i broj izostanaka po učesnicima. Za svakog učesnika voditelj piše komentar o aktivnosti tokom seminara. Sekretar KE izveštaj čuva u zasebnom folderu kao i u folderu svakog od učesnika seminara. Isti se prosleđuje Sekretaru BPD na čuvanje u elektronskoj formi.

SUPERVIZIJE

A. Minimalni zahtevi prema Proceduralnom kodu IPA

Neophodno je da se završe najmanje dve prihvaćene supervizije psihoanalitičkog tretmana odrasle osobe. Za osobe sa malim kliničkim iskustvom i nekliničkom osnovnom strukom predlažu se tri supervizije.

Dozvolu za početak supervizije daje grupa trening analitičara zvanično izabrana od strane Udruženja.

Supervizije sprovode trening analitičari koji nisu uključeni u analizu kandidata.

Svaka supervizija treba da traje najmanje 2 godine sa uobičajenom učestalošću supervizijskih sesija jednom nedeljno u trajanju od najmanje 40 supervizijskih sesija godišnje.

B. Procedura vezana za supervizije u BPD

Za kandidate sa kliničkim iskustvom neophodne su dve prihvatljive uspešno obavljene supervizije psihoanalitičkog tretmana odrasle osobe, a za osobe sa malim kliničkim iskustvom tri prihvatljive supervizije. Sve supervizije traju do sticanja zvanja psihoanalitičar koje označava sposobnost za samostalan psihoanalitički rad. Druga supervizija treba da traje minimum dve godine (80 supervizija), prva je kontinuirano

prati, a treća može da se otpočne nakon godinu dana druge supervizije (40 supervizija) i traje minimum dve godine (80 supervizija).

Uslovi za početak prve supervizije su:

- odslušani seminari o psihoanalitičkoj situaciji i psihoanalitičkoj tehnici,
- pozitivna odluka KE o započinjanju prve supervizije.

Procedura prihvatanja u prvu superviziju:

1. Kandidat upućuje zahtev za procenu za prvu superviziju na elektronsku adresu Udruženja,
2. KE procenjuje da li je kandidat ispunio uslove i ukoliko jeste određuje dva intervjua za procenu,
3. Kandidat šalje prikaze kliničkog rada (prikaz psihoanalitičke psihoterapije u trajanju najmanje godinu dana sa učestalošću od najmanje dve seanse nedeljno),
4. Intervjui sa kandidatom radi procene kliničkog rada,
5. Intervjueri šalju izveštaje KE,
6. KE razmatra izveštaje zajedno sa intervjuerima,
7. KE donosi odluku,
8. Odluka se saopštava kandidatu.

Uslovi za početak druge supervizije su:

- najmanje šest meseci trajanja prve supervizije (20 supervizija),
- pozitivan izveštaj supervizora,
- pozitivna odluka KE o započinjanju druge supervizije.

Procedura prihvatanja u drugu superviziju:

1. kandidat upućuje zahtev za procenu za drugu superviziju na e-mail adresu Udruženja,
2. KE traži izveštaj supervizora,
3. supervizor šalje izveštaj o prvoj superviziji,
4. KE procenjuje da li su zahtevi za procenu za drugu superviziju zadovoljeni,
5. kandidat šalje prikaz rada iz prve supervizije,
6. KE određuje dva intervjua za procenu,
7. intervjui sa kandidatom radi procene psihoanalitičkog rada,
8. intervjueri šalju izveštaje KE,
9. KE razmatra izveštaje zajedno sa intervjuerima,
10. KE donosi odluku,
11. odluka se saopštava kandidatu.

C. Procedura rukovanja dokumentacijom:

1. dokumentaciju čine: klinički materijal koji je kandidat podneo za procenu za prvu superviziju, izveštaji intervjua za procenu za prvu superviziju, odluka KE o prvoj superviziji, klinički materijal koji je kandidat podneo za procenu za drugu superviziju, izveštaji supervizora o prvoj superviziji, izveštaji intervjua za procenu za drugu superviziju, odluka KE o drugoj superviziji, elektronski karton kandidata.

2. dokumenta u elektronskoj i/ili pisanoj formi se čuvaju na dva mesta:

a. Sekretar KE čuva sva dokumenta,

b. Sekretar KE deo dokumentacije koji nije poverljiv šalje sekretaru BPD za čuvanje u elektronskoj datoteci (laptop Udruženja), a to su sledeća dokumenta: odluka KE o prvoj superviziji, odluka KE o drugoj superviziji, elektronski karton kandidata.

OSPOSOBLJENOST ZA ZVANJE PSIHOANALITIČAR

A. Minimalni zahtevi prema Proceduralnom kodu IPA

Evaluacija sposobnosti kandidata da sprovodi psihoanalitički tretman bez supervizije od strane zvanično imenovane grupe mora da uključi sledeće:

- a. Procenu ispunjenosti formalnih zahteva za pristupanje u članstvo date osobe,
- b. Procenu talenata, sposobnosti i ličnih kvaliteta kandidata kao i njegovo ili njeno predstavljeno razumevanje i interes za psihoanalizu kao metod lečenja.
- c. Procenu kandidatovog znanja i sposobnosti da se saglasi sa Principima etike IPA⁴.

B. Procedura procene osposobljenosti za zvanje psihoanalitičar u BPD

Neophodni uslovi za kvalifikovanje za zvanje psihoanalitičar su minimum pet godina trening analize, dve ili tri odobrene supervizije psihoanalitičkog tretmana odrasle osobe i završeni teorijski i klinički seminari. Tri supervizije se odnose na kandidate sa malim kliničkim iskustvom u skladu sa procenom KE.

Uslovi za sticanje zvanja psihoanalitičar:

- minimum pet godina trening analize koja mora da obuhvata prvu i drugu superviziju,
- minimum dve godine trajanja druge supervizije (80 supervizija) i kontinuirano trajanje prve supervizije,

⁴ 2B 'For All Psychoanalysts and Candidates' nabrojanim u IPA Procedural Code entry 'Ethical Principles and Procedures'

- minimum 450 sati teorijske edukacije koja podrazumeva završene obavezne teorijske seminare, dve godine kliničkih seminara i neke od izbornih seminara.

Procedura procene osposobljenosti za zvanje psihoanalitičar u BPD (IPA):

1. kandidat upućuje zahtev za procenu za zvanje psihoanalitičar na elektronsku adresu Udruženja,
2. KE procenjuju da li je kandidat ispunio uslove i ukoliko jeste određuje tri intervjuera za procenu (po mogućnosti TA koji nisu učestvovali u trening analizi i superviziji),
3. kandidat šalje prikaze dva slučaja na superviziji sa prikazom toka psihoanalize i tri seanse koje ne moraju biti uzastopne,
4. intervju imenovane komisije sa kandidatom radi procene kliničkog rada,
5. intervjueri šalju izveštaj KE,
6. KE razmatra izveštaj zajedno sa intervjuerima,
7. KE donosi odluku,
8. odluka se prosleđuje IO BPD
9. Skupština glasa za prijem u članstvo.

C. Procedura rukovanja dokumentacijom:

1. dokumentaciju čine: materijal iz supervizije koji je kandidat podneo za procenu za zvanje psihoanalitičar, izveštaj komisije za procenu za zvanje psihoanalitičar, odluka KE, odluka Skupštine, elektronski karton kandidata.

2. dokumenta u elektronskoj i/ili pisanoj formi se čuvaju na dva mesta:

a. Sekretar KE čuva sva dokumenta,

b. Sekretar KE deo dokumentacije koji nije poverljiv šalje sekretaru BPD za čuvanje u elektronskoj datoteci (laptop Udruženja), a to su sledeća dokumenta: odluka KE, odluka Skupštine, elektronski karton kandidata.

DODATNE ODREDBE

A. Procedura u slučaju prekida edukacije

1. U slučaju prekida edukacije trening analitičar i/ili supervizor/i su dužni da obaveste KE. KE određuje intervjuera koji obavlja razgovor sa kandidatom. Ukoliko je kandidat odustao od edukacije sva poverljiva dokumenta se brišu iz njegove dokumentacije. Ukoliko je kandidat privremeno prekinuo edukaciju dokumentacija se čuva. U slučaju drugih razloga odlučuje KE.

2. Sve evaluacije važe godinu dana. U slučaju privremenog prekida edukacije po povratku nakon više od godinu dana mora se ponoviti procedura prijema u

edukaciju. U slučaju prekida supervizija duže od godinu dana mora se ponoviti evaluacija za superviziju.

B. Dužina trajanja edukacije

Minimalna dužina trajanja edukacije je šest godina, a maksimalna dvanaest godina. Kandidat koji je u edukaciji duže od dvanaest godina zbog prekida može podneti molbu KE radi produženja trajanja edukacije. U slučaju negativnog odgovora ima pravo žalbe koje upućuje KE, a KE prosleđuje na Savet TA koji donosi konačnu odluku.